

Förändrade skattesubventioner för solceller och mikroproduktion av el samt utvidgad mottagningsplikt för elleverantörer

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Lagförslag	4
2.1	Förslag till lag om ändring i ellagen (1997:857)	4
2.2	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	5
2.3	Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	7
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2020:1066) om förfarandet vid skattereduktion för installation av grön teknik	10
3	Bakgrund och gällande rätt	11
3.1	Skattereduktion för installation av solceller	11
3.2	Skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el	11
3.3	Utvecklingen av solceller och mikroproduktion av förnybar el	12
3.4	Energipolitikens långsiktiga inriktning	13
4	Sänkt subventionsgrad vid skattereduktion för installation av solceller	14
5	Slopad skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el	14
6	Utvidgad mottagningsplikt för elleverantörer	15
7	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	16
8	Konsekvensanalys	17
8.1	Offentligfinansiella effekter	18
8.2	Effekter för hushåll	19
8.3	Effekter för företag	20
8.4	Effekter för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna	21
8.5	Effekter på sysselsättning, inkomstfördelning och jämställdheten mellan kvinnor och män	21
8.6	Effekter för miljön	22
8.7	Övriga effekter och bedömningar	22
9	Författningskommentar	23
9.1	Förslaget till lag om ändring i ellagen (1997:857)	23
9.2	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	24
9.3	Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	25
9.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2020:1066) om förfarandet vid skattereduktion för installation av grön teknik	27

1 Sammanfattning

I budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor, avsnitt 12.5 och 12.6) aviserade regeringen att subventionsgraden för installation av solceller inom ramen för skattereduktionen för grön teknik bör sänkas och att skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el bör slopas.

I denna promemoria föreslås att subventionsgraden för installation av solceller inom ramen för skattereduktionen för grön teknik ska sänkas från 20 till 15 procent, vilket är den subventionsgrad som gällde före 2023, och att skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el slopas. Promemorian innehåller också ett förslag om utvidgad mottagningsplikt för elleverantörer.

Förslaget om sänkt subventionsgrad för installation av solceller föreslås träda i kraft den 1 juli 2025. Förslaget att slopa skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el och förslaget om utvidgad mottagningsplikt för elleverantörer föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

2 Lagförslag

2.1 Förslag till lag om ändring i ellagen (1997:857)

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 16 § ellagen (1997:857) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

16 §¹

En elleverantör som levererar el till en elanvändare som *enligt 67 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) kan få skattereduktion för mikroproduktion av* förnybar el ska på villkor som är skäliga ta emot den el som matas in från elanvändarens produktionsanläggning.

En elleverantör som levererar el till en elanvändare som *producerar* förnybar el ska på villkor som är skäliga ta emot den el som matas in från elanvändarens produktionsanläggning.

Första stycket gäller inte om elanvändaren har ingått avtal med någon annan om att ta emot elen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.

2.2 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)¹

dels att 67 kap. 27–33 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 67 kap. 27–32 §§ ska utgå,

dels att 1 kap. 11 § och 67 kap. 1 och 2 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

11 §²

Bestämmelser om hur skatten ska beräknas finns i 65 kap.

Bestämmelser om beräkning av skatt på ackumulerad inkomst finns i 66 kap.

Bestämmelser om skatte-
reduktion för underskott av kapital,
arbetsinkomst (jobbskatteavdrag),
sjukersättning och aktivitets-
ersättning, förvärvsinkomst,
boende i vissa områden (regional
skattereduktion), allmän pensions-
avgift, sjöinkomst, hushållsarbete,
installation av grön teknik, gåva,
mikroproduktion av förnybar el och
avgift till arbetslöshetskassa finns i
67 kap.

Bestämmelser om skatte-
reduktion för underskott av kapital,
arbetsinkomst (jobbskatteavdrag),
sjukersättning och aktivitets-
ersättning, förvärvsinkomst,
boende i vissa områden (regional
skattereduktion), allmän pensions-
avgift, sjöinkomst, hushållsarbete,
installation av grön teknik, gåva
och avgift till arbetslöshetskassa
finns i 67 kap.

67 kap.

1 §³

I detta kapitel finns bestämmelser
om skattereduktion för fysiska
personer i 2–52 §§ och för *juridiska*
personer i 2 och 27–33 §§.

I detta kapitel finns bestämmelser
om skattereduktion för fysiska
personer.

Skattereduktion ska anges i hela krontal så att öretal faller bort.

2 §⁴

Skattereduktion ska göras för
sjöinkomst, allmän pensionsavgift,
arbetsinkomst (jobbskatteavdrag),

Skattereduktion ska göras för
sjöinkomst, allmän pensionsavgift,
arbetsinkomst (jobbskatteavdrag),

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

Senaste lydelse av

67 kap. 27 § 2014:1468

67 kap. 28 § 2014:1468

67 kap. 29 § 2014:1468

67 kap. 30 § 2014:1468

67 kap. 31 § 2014:1468

67 kap. 32 § 2014:1468

67 kap. 33 § 2014:1468

² Senaste lydelse 2022:445.

³ Senaste lydelse 2022:445.

⁴ Senaste lydelse 2022:445.

rubrikerna närmast före 67 kap. 27 § 2014:1468

rubriken närmast före 67 kap. 28 § 2014:1468

rubriken närmast före 67 kap. 29 § 2014:1468

rubriken närmast före 67 kap. 30 § 2014:1468

rubriken närmast före 67 kap. 31 § 2014:1468

rubriken närmast före 67 kap. 32 § 2014:1468.

sjukersättning och aktivitetsersättning, förvärvsinkomst, boende i vissa områden (regional skattereduktion), underskott av kapital, hushållsarbete, installation av grön teknik, gåva, *mikroproduktion av förnybar el* och avgift till arbetslöshetskassa i nu nämnd ordning.

sjukersättning och aktivitetsersättning, förvärvsinkomst, boende i vissa områden (regional skattereduktion), underskott av kapital, hushållsarbete, installation av grön teknik, gåva och avgift till arbetslöshetskassa i nu nämnd ordning.

Skattereduktion ska räknas av mot kommunal och statlig inkomstskatt som beräknats enligt 65 kap., mot statlig fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt samt mot kommunal fastighetsavgift enligt lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift. Skattereduktion enligt 5–9 d, 34, 35 och 46–48 §§ ska dock räknas av endast mot kommunal inkomstskatt.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.
 2. Lagen tillämpas första gången i fråga om el som har matats in och tagits ut i anslutningspunkten efter den 31 december 2025.

2.3 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244)¹
dels att 22 kap. 25 § och 31 kap. 33 a § ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 22 kap. 25 § ska utgå,
dels att 22 kap. 1 §, 23 kap. 2 och 3 §§ och 31 kap. 1 § och 33 § ska ha
följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2024/25:1 *Föreslagen lydelse*

22 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om skyldighet att lämna kontrolluppgift om

- överlåtelse av privatbostadsrätt och andelar i vissa bostadsföretag (2 och 3 §§),
- samfällighet (5 och 6 §§),
- räntebidrag (7 §),
- pensionsförsäkringar och pensionssparkonton (8 och 9 §§),
- avskattning av pensionsförsäkring (10 §),
- tjänstepensionsavtal (11 §),
- underlag för avkastningsskatt på livförsäkringar och sparande i en PEPP-produkt (12 §),
- skattereduktion för förmån av hushållsarbete (13 §),
- elcertifikat (14 §),
- utsläppsrätter, utsläppsminskningenheter och certifierade utsläppsminskningar (15 §),
- schablonintäkt vid innehav av ett investeringssparkonto (16 §),
- schablonintäkt vid innehav av andelar i värdepappersfonder, fondföretag, specialfonder och utländska specialfonder (17–21 §§),
- gåva (22 §),
- investeraravdrag (23 och 24 §§),
- *skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el* (25 §),
- utnyttjande av vissa personaloptioner (26 §),
- avgift till arbetslöshetskassa (27 §), och
- innehav av kapitalförsäkring och avtal om sparande i en PEPP-produkt (28–30 §§).

¹ Senaste lydelse av
22 kap. 25 § 2014:1471
31 kap. 33 a § 2014:1471
rubriken närmast före 22 kap. 25 § 2014:1471.

23 kap.2 §²

Kontrolluppgifter enligt 15 kap., 16 kap. 1 § om ersättning som avses i 16 kap. 3 § 2 samt 4 § 1 a, 2 a och 3 a, 17, 19, 20, 21 kap., 22 kap. 2, 3, 9–11, 17–21 och 23–27 §§, 22 a–22 c kap. ska även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Kontrolluppgift enligt 22 kap. 10 § ska också avse omständigheter som medför eller kan medföra avskattning enligt 5 § första stycket 6, 6 a eller 7 lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.

3 §³

Kontrolluppgifter enligt 16 kap. 1 § om ersättning som avses i 16 kap. 3 § 2 och 22 kap. 25 § ska även lämnas för juridiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Kontrolluppgifter enligt 16 kap. 1 § om ersättning som avses i 16 kap. 3 § 2 ska även lämnas för juridiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Lydelse enligt prop. 2024/25:1

Föreslagen lydelse

31 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om

- uppgifter som ska lämnas i samtliga inkomstdeklarationer (2 och 3 §§),
- uppgifter som fysiska personer och dödsbon ska underrättas om och godkänna eller lämna (4 och 5 §§),
- uppgift som ska lämnas om inkomstslaget tjänst (6 §),
- uppgifter som ska lämnas om inkomstslaget näringsverksamhet (7–15 a §§),
- uppgifter som ska lämnas om inkomstslaget kapital (16–19 c §§),
- uppgift om tillkommande belopp (20 §),
- uppgifter om vissa andelsavyttringar m.m. (21–24 §§),
- uppgifter för beräkning av egenavgifter (25 och 26 §§),
- uppgifter som fåmansföretag samt företagsledare och delägare ska lämna (27–29 §§),
- uppgift om tillskott och uttag (30 §),
- uppgift om betalning till utlandet (31 §),
- uppgift om ekonomiska föreningar ska lämna (32 §),
- uppgifter om skattereduktion – uppgifter om skattereduktion (33–33 d §§), och (33 och 33 b–d §§), och
- uppgifter om prissättningsbesked (34 §).

² Senaste lydelse 2022:1686.

³ Senaste lydelse 2017:387.

33 §⁴

Den som begär skattereduktion för hushållsarbete, gåva, *mikroproduktion av förnybar el* eller installation av grön teknik enligt 67 kap. 11–45 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) ska lämna uppgift om underlaget för skattereduktionen.

I fråga om förmån av sådant arbete som räknas som hushållsarbete enligt 67 kap. 13 a och 13 b §§ inkomstskattelagen ska även sådana uppgifter som avses i 9 a § lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete lämnas.

Den som begär skattereduktion för hushållsarbete, gåva eller installation av grön teknik enligt 67 kap. 11–26 och 34–45 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) ska lämna uppgift om underlaget för skattereduktionen.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för uppgifter som avser kalenderåret 2025.

⁴ Senaste lydelse 2020:1070.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2020:1066) om förfarandet vid skattereduktion för installation av grön teknik

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (2020:1066) om förfarandet vid skattereduktion för installation av grön teknik ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §¹

Utbetalningen får uppgå till ett belopp som motsvarar mellanskillnaden mellan den debiterade ersättningen för installation av grön teknik inklusive mervärdesskatt och köparens faktiska betalning för installationen till utföraren före begäran om utbetalning.

Utbetalningen får dock uppgå till högst

1. *en fjärdedel* av det belopp som köparen har betalat om utbetalningen avser sådan installation som anges i 67 kap. 38 § första stycket 1 inkomstskattelagen (1999:1229), och

1. *tre sjuttondelar* av det belopp som köparen har betalat om utbetalningen avser sådan installation som anges i 67 kap. 38 § första stycket 1 inkomstskattelagen (1999:1229), och

2. samma belopp som köparen har betalat om utbetalningen avser sådan installation som anges i 67 kap. 38 § första stycket 2 eller 3 samma lag. Utbetalning får inte ske till den del köparens sammanlagda preliminära skattereduktion enligt 16 § skulle uppgå till ett belopp som överstiger 50 000 kronor för ett beskattningsår.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.
 2. Lagen tillämpas första gången på utbetalning som avser sådan installation som har slutbetalats efter den 30 juni 2025.
 3. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för utbetalning som avser sådan installation som har betalats eller slutbetalats före ikraftträdandet.

3 Bakgrund och gällande rätt

3.1 Skattereduktion för installation av solceller

Den 1 januari 2021 infördes skattereduktionen för installation av grön teknik (det s.k. gröna avdraget). Det är en skattereduktion för privatpersoner för installation av viss typ av grön teknik: solcellssystem, system för lagring av egenproducerad elenergi (batterier) och laddningspunkt till elfordon. Skattereduktionen ersatte det tidigare statliga stödet till fysiska personer för installation av sådan teknik. De materiella reglerna finns i 67 kap. 36–45 §§ inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, medan förfarandet regleras i bl.a. lagen (2020:1066) om förfarandet vid skattereduktion för installation av grön teknik.

Skattereduktionen utgår från den s.k. fakturamodellen. Fakturamodellen innebär att en privatperson som köper installation av grön teknik endast behöver betala en del av kostnaden till utföraren. Resterande belopp utgör en skattelättnad för köparen och tillgodoräknas denne som preliminär skattereduktion i samband med att motsvarande belopp utbetalas till utföraren efter begäran hos Skatteverket. Skatteverket administrerar preliminär och slutlig skattereduktion samt utbetalning till utföraren.

Subventionsgraderna vid införandet av regelverket var 15 procent för installation av solceller och 50 procent för installation av batterier och laddningspunkter. Dessa subventionsgrader bedömdes kunna ge en tillräckligt styrande effekt samtidigt som de bedömdes vara lämpliga ur offentligfinansiellt perspektiv (prop. 2020/21:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor, avsnitt 13.4.8). Skattereduktionen förstärktes den 1 januari 2023 genom att subventionsgraden för installation av solceller höjdes från 15 till 20 procent. Genom att sänka köparens kostnad för solceller och stimulera efterfrågan på solceller ytterligare bedömdes hushållens behov av inköpt el kunna minska, vilket bidrar till sänkta driftskostnader för hushållens elanvändning (prop. 2022/23:15 s. 6). Skattereduktionen för installation av grön teknik får sammanlagt uppgå till högst 50 000 kronor per person och år.

3.2 Skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el

Skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el infördes den 1 januari 2015. Motivet för införandet av skattelättnaden var bl.a. att underlätta för det växande intresse som vid tidpunkten fanns för mikroproduktion av förnybar el (prop. 2014/15:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor, avsnitt 6.5.2).

Reglerna om skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el finns i huvudsak i 67 kap. 27–33 §§ IL. Fysiska och juridiska personer, även dödsbon och handelsbolag, har efter begäran rätt till skattereduktion om de

- framställer förnybar el

- matar in förnybar el och tar ut el i en och samma anslutningspunkt
- har en säkring om högst 100 ampere i anslutningspunkten
- har anmält till nätkoncessionshavaren att förnybar el framställs och matas in i anslutningspunkten.

Med förnybar el avses elektrisk kraft som framställs från sol, vind, vågor, tidvatten eller jordvärmevattenbaserad energi som är alstrad i vattenkraftverk, biomassa eller produkter som framställs från biomassa-bränsleceller.

Underlaget för skattereduktion består av de kilowattimmar förnybar el som producenten har matat in i anslutningspunkten under kalenderåret. Underlaget kan dock aldrig bli större än det antal kilowattimmar som tagits ut i anslutningspunkten. Underlaget får inte heller överstiga 30 000 kilowattimmar, vare sig per person eller per anslutningspunkt. Skattereduktionen uppgår till underlaget beräknat enligt ovan multiplicerat med 60 öre, dvs. till högst 18 000 kronor per år.

Om den som begär skattereduktion är ett företag får skattereduktion bara medges om den uppfyller villkoren för att anses vara s.k. stöd av mindre betydelse enligt kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse, kommissionens förordning (EU) nr 1408/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn, eller kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 av den 27 juni 2014 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom fiskeri- och vattenbrukssektorn. Eftersom kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 numera har ersatts av kommissionens förordning (EU) 2023/2831 av den 13 december 2023 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse har regeringen föreslagit att hänvisningen i 67 kap. 32 § IL till denna förordning ska ändras från och med den 1 januari 2025 (prop. 2024/25:25).

3.3 Utvecklingen av solceller och mikroproduktion av förnybar el

Sedan det gröna avdraget infördes 2021 har antalet solcellsinstallationer ökat kraftigt. Enligt Energimyndighetens statistik uppgick antalet nätanslutna solcellsanläggningar till ca 66 000 vid utgången av 2020 och till strax över 250 000 i slutet av 2023. Merparten av dessa är små anläggningar (upp till 20 kW) installerade av hushåll. Under 2023 erhöll 128 000 hushåll skattereduktion för sådana installationer, jämfört med ca 62 000 hushåll året innan. I vilken utsträckning den höjda subventionsgraden för solcellsinstallationer orsakade ökningen är emellertid okänt.

Den installerade effekten solkraft i landet har ökat från 140 megawatt (MW) 2016 till ca 4 000 MW vid utgången av 2023 och motsvarar numera ca 8 procent av den totala installerade effekten i landet. Drygt hälften av

den installerade solkraften utgörs av små anläggningar upp till 20 kW. Sett till faktisk elproduktion i landet, svarade solkraften under 2023 för ca 1,9 procent.

Antalet hushåll och företag som erhåller skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el har ökat från ca 7 700 under 2016 till 218 000 under 2023. Antalet kan antas fortsätta att öka, ungefär i samma takt som antalet hushåll och mindre företag som installerar solceller. Den genomsnittliga skattereduktionen har uppgått till ca 3 300 kronor per år de senaste åren, vilket innebär att mikroproducenter i genomsnitt har matat in 5 500 kWh i sina anslutningspunkter per år.

3.4 Energipolitikens långsiktiga inriktning

Regeringen konstaterar i propositionen för energipolitikens långsiktiga inriktning att Sveriges konkurrenskraft och välfärd bygger på säker tillgång till fossilfri energi till konkurrenskraftiga priser. En god och säker tillgång till fossilfri el till ett konkurrenskraftigt pris bedöms vara centralt för samhällets fortsatta elektrifiering. Regeringen ser elektrifiering och omställning av energisystemet som avgörande för att nå klimatmålen och genomföra den gröna omställningen. Det svenska elsystemet ska enligt regeringen ha förmågan att leverera el där efterfrågan finns, i rätt tid och i tillräcklig mängd, i den utsträckning det är samhällsekonomiskt effektivt. Omotiverade hinder i elsystemet ska undanröjas för att skapa förutsättningar för en effektiv marknad som främjar konkurrenskraftiga priser. Regeringen har med den bakgrunden lagt om energipolitiken för att möta ett ökande elbehov på kort, medellång och lång sikt samt för att säkra en trygg energiförsörjning och effektiv omställning. Bland annat har två nya mål för planering och leveranssäkerhet införts som båda är centrala för att utbyggnaden av elsystemet ska kunna genomföras på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt (prop. 2023/24:105, bet. 2023/24:NU14, rskr. 2023/24:201).

I propositionen framhålls även att Sverige behöver en kraftfull utbyggnad av ny fossilfri elproduktion och att regeringen arbetar för att ge rätt förutsättningar för alla fossilfria energislag, inklusive solkraft. Det konstateras att solkraften kan byggas ut med korta ledtider och har potential att växa samt att solkraften genomgår ett skifte från att mindre anläggningar dominerar marknaden till att allt fler större solcellsparker etableras. Med en större mängd solkraft i elsystemet ökar enligt regeringen behovet av att kraftslaget i högre grad än i dag bidrar till Sveriges leveranssäkerhet och försörjningstrygghet, vilket underlättas om solkraften kombineras med batterier och annan energilagring.

I propositionen konstateras vidare att solkraft på sikt bör byggas på marknadsmässiga grunder och att vissa styrmedel riktade specifikt till solkraft har varit motiverade för att bygga upp kunskap och kompetens i branschen, samt att det i nästa fas av utbyggnaden kan finnas behov av att successivt fasa ut stöd som kan riskera att påverka marknadens funktion negativt.

Enligt Energimyndighetens kortsiktsprognos sommar 2024 kommer solkraften att kunna producera 9 TWh el år 2027, att jämföra med dagens

cirka 3 TWh. Det kan dock finnas flera osäkerheter i prognosen och det kan också konstateras att tidigare prognoser har underskattat den faktiska utvecklingen.

4 Sänkt subventionsgrad vid skattereduktion för installation av solceller

Promemorians förslag: Subventionsgraden för skattereduktion för installation av solceller sänks från 20 till 15 procent.

Skälen för promemorians förslag: Skattereduktionen för grön teknik innebär en stimulans för installation av solceller, batterier samt laddningspunkter för elfordon. Stödet för installation av solceller har ansetts kunna bidra till kapacitetsutbyggnaden av produktionen av förnybar el och minska beroendet av fossilbaserad elproduktion. För att sänka köparens kostnad och stimulera efterfrågan på solceller höjdes subventionsgraden för installation av solceller från 15 till 20 procent den 1 januari 2023.

Installationer av solceller har sedan dess ökat kraftigt och som framgår av avsnitt 3 fanns det vid utgången av 2023 mer än 250 000 installerade solcellsanläggningar i landet. Mot denna bakgrund bedöms det inte längre finnas samma behov av att, i den omfattning som har gjorts de senaste åren, stimulera efterfrågan på solceller. Solkraft bör i stället i större utsträckning byggas på marknadsmässiga grunder och prissignaler från elmarknaden bör få ett större genomslag så att kraftslaget på sikt kan bidra mer till Sveriges leveranssäkerhet och försörjningstrygghet, i enlighet med energipolitikens långsiktiga inriktning (prop. 2023/24:105). Subventionsgraden för installation av solceller bör därför sänkas. En återgång till den subventionsgrad på 15 procent som gällde innan höjningen 2023 bedöms vara en väl avvägd minskning av stödet.

Lagförslag

Förslaget medför ändring i 7 § lagen om förfarandet vid skattereduktion för installation av grön teknik.

5 Slopad skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el

Promemorians förslag: Skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el slopas.

Skälen för promemorians förslag: Motivet för införandet av skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el var bl.a. att

underlätta för det växande intresse som vid tidpunkten fanns för mikroproduktion av förnybar el (prop. 2014/15:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor, avsnitt 6.5.2). Det huvudsakliga syftet med skattereduktionen har således inte varit att lösa något inneboende marknadsmisslyckande på elmarknaden.

Som framgår av tidigare avsnitt har det skett en kraftig ökning av antalet installationer av solceller de senaste åren och det bedöms inte längre finnas samma behov av att, i den omfattning som har gjorts de senaste åren, framöver stimulera efterfrågan på solceller. Därför föreslås i avsnitt 4 att subventionsgraden för installation av solceller åter sänks till 15 procent.

Av samma skäl bedöms det inte heller längre finnas behov av att fortsätta subventionera mikroproduktion av förnybar el genom en skattereduktion. Som konstateras i avsnitt 4 bör solkraft i större utsträckning byggas på marknadsmässiga grunder. I detta ingår att mikroproducenterna ska ges korrekta prissignaler från elmarknaden och därigenom göra rätt investeringsval. Skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el ger ekonomiska incitament för inmatning på elnätet oavsett om elen efterfrågas eller inte. Detta leder tidvis till att mer el produceras än vad som är samhällsekonomiskt motiverat, vilket kan ta sig uttryck i periodvis negativa elpriser. Skattereduktionen minskar också drivkraften till ökad egenanvändningsgrad genom exempelvis lagring av el i batterier.

Skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el bör mot denna bakgrund slopas.

Lagförslag

Förslaget medför att 67 kap. 27–33 §§ inkomstskattelagen och 22 kap. 25 § och 31 kap. 33 a § skatteförfarandelagen upphävs och att ändringar görs i 1 kap. 11 §, 67 kap. 1 och 2 §§ inkomstskattelagen och i 22 kap. 1 §, 23 kap. 2 och 3 §§ samt 31 kap. 1 § och 33 § skatteförfarandelagen.

6 Utvidgad mottagningsplikt för elleverantörer

Promemorians förslag: En elleverantör som levererar el till en elanvändare som producerar förnybar el ska ta emot den el som matas in från elanvändarens produktionsanläggning på skäligena villkor.

Skälen för promemorians förslag: I samband med att skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el infördes inrättades också en s.k. mottagningsplikt för elleverantörer i ellagen (1997:857), se prop. 2014/15:1 s. 223. Mottagningsplikten innebär att en elleverantör är skyldig att på skäligena villkor ta emot el som matas in på elnätet av en elanvändare som uppfyller förutsättningarna för att få skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el (9 kap. 16 § första stycket). Skyldigheten gäller under förutsättning att elanvändaren inte har tecknat avtal med någon annan, t.ex. ett elhandelsbolag, om att den aktören ska köpa den inmatade elen (9 kap. 16 § andra stycket).

Mottagningsplikten syftar delvis till att allokera det s.k. balansansvaret, dvs. det ekonomiska ansvaret för att elsystemet tillförs lika mycket el som tas ut eller att lika mycket el tas ut från elsystemet som det tillförs. Den syftar också till att säkerställa att den avräkning som ska ske mellan balansansvariga blir korrekt. Därutöver är mottagningsplikten en bestämmelse som uppfyller kraven i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (omarbetning), förkortat förnybartdirektivet. Enligt direktivet ska medlemsstaterna se till att s.k. egenanvändare, dvs. elanvändare som också producerar el, kan få marknadsmässig ersättning för elen (artikel 21.2 d).

Slopandet av skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el som föreslås i denna promemoria innebär att hänvisningen till 67 kap. IL i ellagen måste tas bort. Mottagningsplikten bör dock, särskilt mot bakgrund av förnybartdirektivets krav, vara kvar. Bestämmelsen bör också ändras för att bättre överensstämja med formuleringen i förnybartdirektivet. Mottagningsplikten enligt nuvarande regler gäller endast produktionsanläggningar vars elanvändare har en säkring om högst 100 ampere i anslutningspunkten. Förnybartdirektivets krav på mottagningsplikt omfattar dock alla elanvändare, oavsett spänningen i anslutningspunkten. Bestämmelsen i ellagen bör därför ändras så att en elleverantör som levererar el till en elanvändare som också producerar förnybar el ska ta emot elen på skäliga villkor oavsett vilken säkringsnivå som elanvändaren har i anslutningspunkten.

Lagförslag

Förslaget medför ändring i 9 kap. 16 § ellagen.

7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Sänkningen av subventionsgraden för installation av solceller inom ramen för skattereduktionen för grön teknik ska träda i kraft den 1 juli 2025 och tillämpas på installationer som har slutbetalats efter den 30 juni 2025. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för utbetalning som avser sådan installation som har betalats eller slutbetalats före ikraftträdandet.

Slopandet av skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el ska träda i kraft den 1 januari 2026. Ändringarna i ellagen ska träda i kraft samma datum. Ändringarna i inkomstskattelagen tillämpas första gången i fråga om el som har matats in och tagits ut i anslutningspunkten efter den 31 december 2025. Skattereduktion ska därmed inte göras för el som har matats in och tagits ut i anslutningspunkten efter den 31 december 2025.

Uppgifter om skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el ska lämnas till Skatteverket även för kalenderåret 2025.

Skälen för promemorians förslag: Det bedöms inte längre finnas samma behov av att, i den omfattning som har gjorts de senaste åren, stimulera efterfrågan på solceller eller att fortsätta subventionera mikroproduktion av förnybar el genom en skattereduktion. Det är därför angeläget att sänkningen av subventionsgraden för installation av solceller inom ramen för skattereduktionen för grön teknik och slopandet av skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el träder i kraft så snart som möjligt.

Sänkningen av subventionsgraden för solceller bör träda i kraft den 1 juli 2025. Lagändringen bör tillämpas på installationer som har slutbetalats efter den 30 juni 2025.

Eftersom begäran om skattereduktion för mikroproduktion ska göras i den inkomstdeklaration som ska lämnas efter utgången av det kalenderår som underlaget för skattereduktionen avser kommer ett slopande av skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el inte att kunna träda i kraft den 1 juli 2025. Ett ikraftträdande redan detta datum skulle inte heller ge aktörer på marknaden rimlig tid att anpassa sig efter de nya förutsättningarna. Denna lagändring bör därför träda i kraft först den 1 januari 2026. Den föreslagna lagändringen innebär att reglerna om skattereduktion för mikroproduktion i inkomstskattelagen (1999:1229) upphör att gälla, vilket innebär att el som har matats in och tagits ut i anslutningspunkten efter den 31 december 2025 inte ger rätt till skattereduktion.

Ändringen i ellagen bör träda i kraft samtidigt som slopandet av skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el, dvs. den 1 januari 2026.

När det gäller frågan om kontrolluppgiftsskyldighet kan konstateras att kontrolluppgifter lämnas årligen till Skatteverket och avser närmast föregående kalenderår (24 kap. 1 § skatteförfarandelagen [2011:1244]). Det innebär att uppgifter om skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el ska lämnas till Skatteverket även för kalenderåret 2025.

8 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslaget effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med utgångspunkt i tillämpliga delar av 7 § förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar. Redogörelser enligt kraven i 6 § samma förordning återfinns i avsnitt 3–6 i den omfattning som bedöms lämpligt. De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer och utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av förändringarna i skattereglerna. Antagandet om oförändrat beteende ger en god uppskattning av åtgärdernas effekt på kort och medellång sikt. På längre sikt, och för att analysera andra konsekvenser än de offentligfinansiella effekterna, kan ett mer dynamiskt synsätt behöva användas, där skattebaser tillåts påverkas av regeländringen.

8.1 Offentligfinansiella effekter

Den föreslagna sänkningen av subventionsgraden för installation av solceller från 20 till 15 procent beräknas öka skatteintäkterna med 100 miljoner kronor under 2025 och med 200 miljoner kronor per år därefter. Att effekten är lägre under 2025 förklaras av att sänkningen föreslås träda i kraft vid halvårsskiftet 2025. Bedömningen baseras på preliminära skattereduktioner under de åtta första månaderna av 2024. Dessa uppgick till ca 530 miljoner kronor. Om solceller installeras i samma takt under resten av året, kommer skattereduktionerna för solceller att uppgå till omkring 800 miljoner kronor 2024. Detta är en kraftig minskning jämfört med 2023, då motsvarande skattereduktioner uppgick till totalt 3,3 miljarder kronor. Under 2022 uppgick de till ca 1,3 miljarder kronor. Utvecklingen, med snabb tillväxt under 2022 och 2023, följt av en avmattning under 2024, gör det svårt att prognostisera omfattningen av solcellsinstallationer under 2025 och därefter. Effektberäkningen för skatteintäkterna utgår därför från att solceller kommer installeras i samma omfattning under 2025 (och därefter) som under 2024. I beräkningen bortses från möjliga beteendeeffekter i form av minskad efterfrågan för solcellsinstallationer när subventionsgraden sänks.

Det föreslagna sloandet av skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el beräknas öka skatteintäkterna med 680 miljoner kronor per år fr.o.m. 2026, vilket är året då sloandet föreslås ske. Uppskattningen är densamma som redovisas i budgetpropositionen för 2025 i samband med aviseringen av åtgärden. Bedömningen baseras på preliminära utfall för skattereduktionen under 2023 och kan därmed anses som något försiktig. Antalet hushåll som erhåller skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el har följt utvecklingen av det totala antalet installerade solcellsanläggningar på senare år. Om nyinstallationerna av solceller fortsätter i samma takt de kommande åren som under 2024, kan antalet hushåll som erhåller skattereduktionen antas växa från ca 220 000 under 2023 till omkring 330 000 år 2026. Om den genomsnittliga skattereduktionen per hushåll därutöver antas vara konstant på 2023 års nivå (ca 3 300 kronor per år), skulle de totala skattereduktionerna uppgå till omkring 1,1 miljarder kronor 2026. I beräkningen av den offentligfinansiella effekten tas denna utveckling dock inte hänsyn till, utan utgår från att omfattningen av skattereduktionerna 2026 är den samma som under 2023.

Tabellen nedan sammanfattar de offentligfinansiella effekterna av de två förslagen. Ändringen i ellagen enligt avsnitt 6 bedöms inte ha några offentligfinansiella effekter. Eftersom det gröna avdraget och stödet för mikroproduktion av förnybar el båda är utformade som skattereduktioner, innebär förslagen ökade statliga skatteintäkter. Kommunsektorns finanser påverkas inte av förslagen. Kommuner och regioner bedöms heller inte påverkas i några andra avseenden av förslagen. Några indirekta effekter på de offentliga finanserna bedöms inte uppstå. Därför är den s.k. offentligfinansiella nettoeffekten av förslaget densamma som den s.k. bruttoeffekten.

Regeringen redogör årligen för de s.k. skatteutgifter som råder till följd av särregleringar i skattesystemet, senast i regeringens skrivelse 2023/24:98. Förslagen i denna promemoria innebär att skatteutgiften som

i skrivelsen benämns *skattereduktion för installation av grön teknik (G8)* minskar i omfattning fr.om. 2025 och att skatteutgiften *skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el (G6)* upphör fr.o.m. 2026.

Tabell 8.1 Offentligfinansiella effekter av promemorians förslag, 2025–2027

Miljarder kronor, fasta priser och volymer

	Bruttoeffekt 2025	Nettoeffekt 2025	Nettoeffekt 2026	Nettoeffekt 2027	Varaktig effekt
Sänkt subventionsgrad för solceller	0,10	0,10	0,20	0,20	0,20
Slopad skattereduktion för mikroproduktion			0,68	0,68	0,68

Anm.: Bruttoeffekten inkluderar effekter på intäkterna från den skatt som regeländringen avser, utan hänsyn till indirekta effekter. Indirekta effekter uppstår när en skatteåtgärd påverkar andra skattebaser än den som regeländringen avser. Nettoeffekten är den offentligfinansiella effekten när hänsyn har tagits till sådana eventuella indirekta effekter. Den varaktiga effekten är ett mått på regeländringens bestående effekt på de offentliga finanserna.

Källa.: Egna beräkningar.

8.2 Effekter för hushåll

Den föreslagna sänkningen av subventionsgraden för installationer av solceller innebär en kostnadsökning för de hushåll som avser att installera solceller. Den genomsnittliga installationskostnaden för solceller sedan det gröna avdraget infördes 2021 har uppgått till ca 130 000 kronor. På senare tid har genomsnittskostnaden dock fallit och uppgår till ca 100 000 kronor för de senaste 12 månaderna. Vid installationskostnader på 100 000 kronor ger det gröna avdraget med nuvarande subventionsgrad 20 000 kronor i stöd. Om subventionsgraden sänks till 15 procent uppgår stödet i stället till 15 000 kronor. I övrigt påverkar förslaget om sänkt subventionsgrad inte hushållen.

Förslaget om slopad skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el påverkar hushåll som i dag producerar förnybar el, i första hand med hjälp av solceller. Förslaget påverkar också hushåll som överväger att börja producera förnybar el men som ännu inte har installerat solceller eller annan teknik för produktion av förnybar el. Skattereduktionen uppgår till 60 öre per kilowattimme (kWh) förnybar el som matas in i hushållets anslutningspunkt. Skattereduktionen uppgick till i genomsnitt ca 3 300 kronor per år och hushåll under perioden 2020–2023, vilket innebär att anslutna hushåll i genomsnitt matade in ca 5 500 kWh per år. Underlaget för skattereduktionen är takbegränsat till 30 000 kWh per år, vilket innebär att skattereduktionen som mest kan uppgå till 18 000 kronor per år. Ett slopande av skattereduktionen innebär således att hushåll som har eller avser att installera solceller inte längre får del av stödet. Den ersättning som hushållen får för överskottsels som matas in på elnätet utgörs fr.om. 1 januari 2026 helt av den ersättning som utgår från elleverantören. Slopandet av skattereduktionen kan således minska hushållens benägenhet att sälja sin överskottsels. Förslaget innebär, liksom

förslaget om minskad subventionsgrad för solcellsinstallationer, att investeringar i solceller allt annat lika, blir något mindre lönsamma.

8.3 Effekter för företag

Företag är inte berättigade till skattereduktion för installation av grön teknik och berörs därför inte av förslaget i första ledet. Den sänkta subventionsgraden för installation av solceller kan dock ha en något dämpande effekt på hushållens efterfrågan på solceller. Enligt Skatteverkets statistik utförde ca 4 000 unika företag installationer av solcellspaneler under 2023 för vilka köparen begärde skattereduktion. Förslaget innebär ingen omedelbar kostnads- eller intäktseffekt för dessa företag. För det gröna avdraget tillämpas den s.k. fakturamodellen, vilket innebär att skattelättnaden dras av direkt på fakturan. Köparen betalar således bara nettobeloppet, dvs. fakturerad totalkostnad minus skattereduktion. Företaget ansöker sedan om utbetalning hos Skatteverket av mellanskillnaden av totalkostnaden och beloppet som erhållits från köparen. Skatteverket gör utbetalningen till utföraren och samtidigt tillgodoförs köparen en preliminär skattereduktion. Eftersom förslaget endast rör sig om sänkt subventionsgrad, bedöms den administrativa bördan för företagen vara oförändrad.

Skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el omfattar även företag. Av de ca 218 000 skattskyldiga som erhöll skattereduktion under 2023, utgjordes ca 50 000 av enskilda näringsidkare och knappt 1 300 av aktiebolag. Dessa företag påverkas av sloandet på samma sätt som hushåll som producerar förnybar el. Företagens administrativa börda bedöms inte påverkas av sloandet av stödet.

Elnätsföretagen, dvs. de s.k. nätkoncessionshavarna, påverkas av ett slopande av skattereduktionen på så sätt att deras skyldighet att lämna kontrolluppgift för mikroproduktion av förnybar el upphör. Enligt gällande regler ska kontrolluppgifterna ange hur många kWh el som har matats in i anslutningspunkten under året, hur många kWh el som har tagits ut i anslutningspunkten under året och anslutningspunktens identifikationsuppgifter. Vid införandet av skattereduktionen bedömdes den administrativa kostnaderna uppgå till 300 kronor per mikroproducent och år för elnätsföretagen. Vattenfall ansåg att detta var en underskattning av merkostnaderna, men dåvarande regering ansåg inte att det fanns skäl att frångå bedömningen som gjordes av utredningen (se prop. 2013/14:151, s. 30 och SOU 2013:46, s. 218–219). Om denna administrativa kostnad räknas upp med utvecklingen av konsumentprisindex sedan 2013, skulle motsvarande kostnad nu uppgå till omkring 400 kronor per person och år. Om antalet hushåll och företag som erhåller skattereduktion uppgår till 330 000 under 2026, skulle ett slopande alltså kunna minska de administrativa kostnaderna för nätkoncessionshavarna med i storleksordningen 130 miljoner kronor per år. Uppskattningen är emellertid mycket osäker.

Förslaget till ändring i 9 kap. 16 § ellagen innebär en utvidgning av elleverantörernas mottagningsplikt för förnybar el. Begränsningen i nuvarande bestämmelse, att mottagningsplikten endast gäller produktions-

anläggningar vars elanvändare har en säkring om högst 100 ampere i anslutningspunkten, föreslås slopas. Skyldigheten att ta emot el utökas alltså till att gälla alla elanvändares produktionsanläggningar som producerar förnybar el, oavsett säkringens storlek i anslutningspunkten. Förslaget bedöms ha små effekter för elleverantörerna, eftersom de större anläggningar som berörs av ändringen redan i dag i de allra flesta fall omfattas av ett avtal med en elleverantör för den elen som matas in på elnätet. Ändringen i ellagen bedöms inte ha några andra effekter.

8.4 Effekter för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Förslagen bedöms medföra endast marginella förändringar för Skatteverket avseende information och it-system. Förändringarna ingår i den anpassning som årligen görs på grund av ny eller förändrad lagstiftning, och eventuella tillkommande kostnader ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar. Förslagen bedöms inte medföra någon ökning av antalet mål i de allmänna förvaltningsdomstolarna. Eventuella tillkommande kostnader ska därför hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

8.5 Effekter på sysselsättning, inkomstfördelning och jämställdheten mellan kvinnor och män

Förslagen kan leda till något minskad efterfrågan på solceller, vilket i sin tur kan minska efterfrågan något på arbetskraft i branschen för solceller. I den mån arbetskraft lämnar branschen för solceller bedöms den ha goda förutsättningar att röra sig till närliggande verksamheter och branscher. Förslagen bedöms därför inte ha någon påverkan på den totala sysselsättningen eller antalet arbetade timmar.

Statistik från 2022 visar att den genomsnittliga årliga förvärvsinkomsten bland dem som erhöll skattereduktion för installation av grön teknik uppgick till ungefär 640 000 kronor. Bland individer som erhöll skattereduktion för mikroproduktion av el var motsvarande genomsnitt ca 550 000 kronor. Det kan jämföras med ett genomsnitt på ungefär 350 000 kronor bland samtliga individer med deklarerad förvärvsinkomst över noll kronor. Det betyder att båda skattereduktionerna i fråga i huvudsak kommer individer i de högre inkomstgrupperna till del. Bland individer som erhöll någon av de två skattereduktionerna under 2022 var 76 procent män. När dessa skattereduktioner minskar i omfattning, minskar därmed, allt annat lika, dels spridningen av individuell disponibelinkomst bland befolkningen som helhet, dels skillnaderna i disponibelinkomst mellan kvinnor och män. Effekterna i dessa avseenden är dock små.

8.6 Effekter för miljön

Det gröna avdraget är en stödåtgärd för att stimulera installation av grön teknik i form av solceller, utrustning för lagring av egenproducerad el samt laddpunkter för elfordon. Stödet till solceller kan bidra till ökad produktionen av förnybar el och på så sätt minska beroendet av fossilbaserad elproduktion. Skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el kan sägas fylla ett liknande syfte som stödet för installation av solceller.

Om stödet för installation av solceller och för produktion av förnybar el minskas enligt förslagen i denna promemoria, minskar också i viss mån de ekonomiska incitamenten för hushållen att investera i solceller. Storleken på ekonomiska stöd är dock bara en av flera faktorer som avgör hushållens beslut att investera i solceller, vid sidan av exempelvis möjligheter att vidta energieffektiviserande åtgärder, elprisets utveckling och hushållens förväntningar om den ekonomiska utvecklingen. Vilken effekt som förslagen har på hushållens benägenhet att investera i solceller och därmed att producera förnybar el är mycket osäker. Detta illustreras bland annat av den stora avmattning som har skett under 2024 i hushållens investeringar i solceller, trots att inga förändringar har skett bland stödåtgärderna. Även om förslagen innebär en viss minskning i investeringsviljan för solceller, bedöms förslagets effekter på fossila koldioxidutsläpp vara mycket små, eftersom Sveriges fossilbaserade elproduktion endast utgör omkring 2 procent av den totala elproduktionen.

8.7 Övriga effekter och bedömningar

Förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar ställer krav på att konsekvensanalysen ska redogöra för bl.a. följande: (i) vilka åtgärder som har vidtagits för att förslagen inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms nödvändigt för att uppnå förslagets syften, (ii) om särskild hänsyn behöver tas vad gäller tidpunkten för ikraftträdande och (iii) hur och när konsekvenserna av förslagen kan utvärderas. Förordningen omfattar inte Regeringskansliet, men konsekvensanalysen redovisas ändå med utgångspunkt i vad som anges i förordningen.

Eftersom förslagen rör sig om att minska respektive slopa två befintliga stöd, bedöms inte den förstnämnda frågan ovan vara tillämplig. De föreslagna åtgärderna medför i sig inga kostnader eller begränsningar för hushåll eller företag. En minskning av stödet för solcellsinstallationer gör det något mer kostsamt för hushållen att skaffa sig solceller, men detta är en oundviklig följd av åtgärden. På motsvarande sätt innebär sloandet av skattereduktionen för mikroproduktion att det blir mindre lönsamt att sälja överskottsel till elleverantören, men sloandet sätter inte upp några begränsningar för sådan försäljning.

Åtgärderna bedöms inte vara av den art att det behöver tas särskild hänsyn avseende tidpunkten för ikraftträdande, utöver vad som framgår i avsnitt 7. Enligt regeringens skattepolitiska riktlinjer ska skatter tas ut på ett rättssäkert och förutsägbart sätt (prop. 2023/24:100). De föreslagna tidpunkterna för ikraftträdande (1 juli 2025 respektive 1 januari 2026)

bedöms vara tillräckligt långt fram i tiden, i förhållande till tidpunkten då förslagen aviserades, för att vara förenliga med riktlinjen om förutsägbarhet. De föreslagna regeländringarna bedöms heller inte vara av sådan art att det uppstår något behov av särskilda informationsinsatser utöver de som Skatteverket gör vid årliga uppdateringar i sitt informationsmaterial.

För stöd som tar betydande offentliga medel i anspråk är det angeläget att deras verkan, kostnadseffektivitet och ändamålsenlighet prövas löpande. Behovet av att utvärdera effekterna av en minskning eller ett slopande av ett stöd torde i normalfallet vara mindre. Någon fördjupad redogörelse för hur åtgärderna som föreslås i denna promemoria kan utvärderas görs därför inte här. Effekterna av de föreslagna regeländringarna är svåra att utvärdera i efterhand, eftersom de inte enkelt kan isoleras från andra effekter. Vad gäller hushållens benägenhet att investera i solceller och att sälja överskottsenergi till sin elleverantör, har även andra faktorer en inverkan, såsom elprisets utveckling, utbyggnaden av lagringsteknik för egenproducerad el och hushållens ekonomiska framtidsutsikter. Det går med andra ord inte enkelt att slå fast ett visst orsakssamband mellan själva regeländringarna och en eventuell minskning i antalet solcellsanläggningar efter att regeländringarna träder i kraft.

9 Författningskommentar

9.1 Förslaget till lag om ändring i ellagen (1997:857)

9 kap.

16 § En elleverantör som levererar el till en elanvändare som *producerar* förnybar el ska på villkor som är skäliga ta emot den el som matas in från elanvändarens produktionsanläggning.

Första stycket gäller inte om elanvändaren har ingått avtal med någon annan om att ta emot elen.

I paragrafen regleras elleverantörens skyldighet att ta emot el från elanvändare som producerar förnybar el.

Första stycket ändras på så sätt att hänvisningen till 67 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) tas bort. Ändringen innebär att mottagningsplikten, dvs. elleverantörers skyldighet att ta emot el från elanvändare som också producerar el utvidgas till att omfatta samtliga elanvändare som i en och samma anslutningspunkt matar in förnybar el och tar ut el. Att elen ska tas emot på skäliga villkor innebär att elleverantören ska betala marknadsmässig ersättning (prop. 2022/23:59 s. 97).

Övervägandena finns i avsnitt 6.

9.2 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

1 kap.

11 § Bestämmelser om hur skatten ska beräknas finns i 65 kap.

Bestämmelser om beräkning av skatt på ackumulerad inkomst finns i 66 kap.

Bestämmelser om skattereduktion för underskott av kapital, arbetsinkomst (jobbskatteavdrag), sjukersättning och aktivitetsersättning, förvärvsinkomst, boende i vissa områden (regional skattereduktion), allmän pensionsavgift, sjöinkomst, hushållsarbete, installation av grön teknik, gåva och avgift till arbetslöshetskassa finns i 67 kap.

I paragrafen ges bl.a. upplysningar om vilka skattereduktioner som finns.

Ändringen i *tredje stycket* innebär att skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el tas bort från uppräknningen. Ändringen är en följd av att skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el slopas.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

67 kap.

1 § I detta kapitel finns bestämmelser om skattereduktion för fysiska personer.

Skattereduktion ska anges i hela krontal så att öretal faller bort.

I paragrafen anges innehållet i kapitlet.

Ändringen i *första stycket* innebär att hänvisningen till bestämmelserna om skattereduktion för juridiska personer tas bort. Ändringen är en följd av att skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el slopas.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

2 § Skattereduktion ska göras för sjöinkomst, allmän pensionsavgift, arbetsinkomst (jobbskatteavdrag), sjukersättning och aktivitetsersättning, förvärvsinkomst, boende i vissa områden (regional skattereduktion), underskott av kapital, hushållsarbete, installation av grön teknik, gåva och avgift till arbetslöshetskassa i nu nämnd ordning.

Skattereduktion ska räknas av mot kommunal och statlig inkomstskatt som beräknats enligt 65 kap., mot statlig fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt samt mot kommunal fastighetsavgift enligt lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift. Skattereduktion enligt 5–9 d, 34, 35 och 46–48 §§ ska dock räknas av endast mot kommunal inkomstskatt.

Paragrafen innehåller bl.a. en uppräkning av vilka skattereduktioner som finns och i vilken ordning skattereduktionerna ska göras.

Ändringen i *första stycket* innebär att skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el tas bort från uppräknningen. Ändringen är en följd av att skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el slopas.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.

2. Lagen tillämpas första gången i fråga om el som har matats in och tagits ut i anslutningspunkten efter den 31 december 2025.

Enligt *andra punkten* tillämpas lagen första gången i fråga om el som har matats in och tagits ut i anslutningspunkten efter den 31 december 2025. Det innebär att skattereduktion inte ska göras för el som har matats in och tagits ut i anslutningspunkten efter den 31 december 2025.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

9.3 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

22 kap.

1 § I detta kapitel finns bestämmelser om skyldighet att lämna kontrolluppgift om

- överlåtelse av privatbostadsrätt och andelar i vissa bostadsföretag (2 och 3 §§),
- samfällighet (5 och 6 §§),
- räntebidrag (7 §),
- pensionsförsäkringar och pensionssparkonton (8 och 9 §§),
- avskattning av pensionsförsäkring (10 §),
- tjänstepensionsavtal (11 §),
- underlag för avkastningsskatt på livförsäkringar och sparande i en PEPP-produkt (12 §),
- skattereduktion för förmån av hushållsarbete (13 §),
- elcertifikat (14 §),
- utsläppsrätter, utsläppsminskningseenheter och certifierade utsläppsminskningar (15 §),
- schablonintäkt vid innehav av ett investeringssparkonto (16 §),
- schablonintäkt vid innehav av andelar i värdepappersfonder, fondföretag, specialfonder och utländska specialfonder (17–21 §§),
- gåva (22 §),
- investeraravdrag (23 och 24 §§),
- utnyttjande av vissa personaloptioner (26 §),
- avgift till arbetslöshetskassa (27 §), och
- innehav av kapitalförsäkring och avtal om sparande i en PEPP-produkt (28–30 §§).

I paragrafen anges innehållet i kapitlet.

Ändringen innebär att hänvisningen till 25 § tas bort och är en följd av att kontrolluppgiftsskyldigheten för skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el slopas.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

23 kap.

2 § Kontrolluppgifter enligt 15 kap., 16 kap. 1 § om ersättning som avses i 16 kap. 3 § 2 samt 4 § 1 a, 2 a och 3 a, 17, 19, 20, 21 kap., 22 kap. 2, 3, 9–11, 17–21, 23, 24, 26 och 27 §§, 22 a–22 c kap. ska även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Kontrolluppgift enligt 22 kap. 10 § ska också avse omständigheter som medför eller kan medföra avskattning enligt 5 § första stycket 6, 6 a eller 7 lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.

I paragrafen regleras kontrolluppgiftsskyldigheten avseende fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Ändringen i *första stycket* innebär att hänvisningen till 22 kap. 25 § tas bort och är en följd av att kontrolluppgiftsskyldigheten för skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el slopas.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

3 § Kontrolluppgifter enligt 16 kap. 1 § om ersättning som avses i 16 kap. 3 § 2 ska även lämnas för juridiska personer som är begränsat skattskyldiga.

I paragrafen regleras kontrolluppgiftsskyldigheten avseende juridiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Ändringen innebär att hänvisningen till 22 kap. 25 § tas bort och är en följd av att kontrolluppgiftsskyldigheten för skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el slopas.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

31 kap.

1 § I detta kapitel finns bestämmelser om

- uppgifter som ska lämnas i samtliga inkomstdeklarationer (2 och 3 §§),
- uppgifter som fysiska personer och dödsbon ska underrättas om och godkänna eller lämna (4 och 5 §§),
- uppgift som ska lämnas om inkomstslaget tjänst (6 §),
- uppgifter som ska lämnas om inkomstslaget näringsverksamhet (7–15 a §§),
- uppgifter som ska lämnas om inkomstslaget kapital (16–19 c §§),
- uppgift om tillkommande belopp (20 §),
- uppgifter om vissa andelsavyttringar m.m. (21–24 §§),
- uppgifter för beräkning av egenavgifter (25 och 26 §§),
- uppgifter som fåmansföretag samt företagsledare och delägare ska lämna (27–29 §§),
- uppgift om tillskott och uttag (30 §),
- uppgift om betalning till utlandet (31 §),
- uppgift som ekonomiska föreningar ska lämna (32 §),
- uppgifter om skattereduktion (33 och 33 b–d §§), och
- uppgifter om prissättningsbesked (34 §).

I paragrafen anges kapitlets innehåll.

Ändringen innebär att hänvisningen till 33 a § tas bort och är en följd av att det inte längre är möjligt att få skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

33 § Den som begär skattereduktion för hushållsarbete, gåva eller installation av grön teknik enligt 67 kap. 11–26 och 34–45 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) ska lämna uppgift om underlaget för skattereduktionen.

I fråga om förmån av sådant arbete som räknas som hushållsarbete enligt 67 kap. 13 a och 13 b §§ inkomstskattelagen ska även sådana uppgifter som avses i 9 a § lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete lämnas.

I paragrafen anges uppgiftsskyldigheten för den som begär vissa skattereduktioner.

Ändringen i *första stycket* innebär att hänvisningen till 67 kap. 27–33 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) tas bort och är en följd av att skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el slopas.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för uppgifter som avser kalenderåret 2025.

I första punkten framgår att lagen träder i kraft den 1 januari 2026.

I andra punkten anges att äldre bestämmelser fortfarande gäller för uppgifter som avser kalenderåret 2025. Detta innebär att de upphävda bestämmelserna i 22 kap. 25 § om kontrolluppgift om skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el ska tillämpas sista gången när kontrolluppgifter lämnas för kalenderåret 2025. Sådana kontrolluppgifter som avser 2025, ska ha kommit in till Skatteverket senast den 31 januari 2026. Vidare innebär det att också sådana kontrolluppgifter, som avser kalenderåret 2025, även ska lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga (23 kap. 2 §) och för juridiska personer som är begränsat skattskyldiga (23 kap. 3 §). Den som begär skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el ska vidare, enligt 31 kap. 33 §, lämna uppgift om underlaget till Skatteverket för skattereduktionen om begäran avser kalenderåret 2025. Detsamma gäller de uppgifter om stöd av mindre betydelse som den som begär skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el och som är ett företag ska lämna enligt 31 kap. 33 a §.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

9.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2020:1066) om förfarandet vid skattereduktion för installation av grön teknik

7 § Utbetalningen får uppgå till ett belopp som motsvarar mellanskillnaden mellan den debiterade ersättningen för installation av grön teknik inklusive mervärdesskatt och köparens faktiska betalning för installationen till utföraren före begäran om utbetalning.

Utbetalningen får dock uppgå till högst

1. tre sjuttondelar av det belopp som köparen har betalat om utbetalningen avser sådan installation som anges i 67 kap. 38 § första stycket 1 inkomstskattelagen (1999:1229), och

2. belopp som köparen har betalat om utbetalningen avser sådan installation som anges i 67 kap. 38 § första stycket 2 eller 3 samma lag.

Utbetalning får inte ske till den del köparens sammanlagda preliminära skattereduktion enligt 16 § skulle uppgå till ett belopp som överstiger 50 000 kronor för ett beskattningsår.

Paragrafen innehåller bestämmelser om utbetalningens storlek.

Av andra stycket första punkten framgår att om utbetalningen avser en sådan installation som anges i 67 kap. 38 § första stycket 1 inkomstskattelagen (1999:1229), dvs. installation av ett nätanslutet solcellssystem, får utbetalningen uppgå till högst tre sjuttondelar av det belopp som köparen har betalat. Utbetalningen blir alltså maximalt 15 procent av vad köparen och Skatteverket betalat sammanlagt. Begränsningen aktualiseras i de fall då köparen har betalat mindre än

85 procent av de totalt debiterade kostnaderna för arbete och material inklusive mervärdesskatt.

Övervägandena finns i avsnitt 4.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

2. Lagen tillämpas första gången på utbetalning som avser sådan installation som har slutbetalats efter den 30 juni 2025.

3. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för utbetalning som avser sådan installation som har betalats eller slutbetalats före ikraftträdandet.

I första punkten anges att lagen träder i kraft den 1 juli 2025.

Enligt *andra punkten* tillämpas lagen första gången på utbetalning från Skatteverket till utföraren som avser installation av solcellssystem enligt 67 kap. 38 § första stycket 1 inkomstskattelagen, om köparen har slutbetalat installationen efter den 30 juni 2025. Det är alltså köparens slutbetalning till installatören som har betydelse för lagens tillämpning. Lagen ska således t.ex. tillämpas på en utbetalning som avser en installation av solceller som utförts i juni 2025 och som köparen har slutbetalat i juli 2025. Det innebär att en subventionsgrad på 15 procent kommer att gälla för dessa installationer.

Enligt *tredje punkten* gäller äldre bestämmelser fortfarande för utbetalning från Skatteverket till utföraren som avser installation av solceller, om installationen har betalats eller slutbetalats före den 1 juli 2025. Det innebär att äldre bestämmelser, dvs. en subventionsgrad om 20 procent, ska tillämpas om exempelvis installationen har utförts i juni 2025 och köparen har slutbetalat för installationen under samma månad. Äldre bestämmelser tillämpas även om installationen exempelvis har utförts och betalats i december 2024, då den i sådant fall är hänförlig till beskattningsår 2024. Utföraren måste då begära utbetalning senast den 31 januari 2025 (se avsnitt 12.4 och 12.26.13 i prop. 2024/25:1).

Övervägandena finns i avsnitt 6.